

CHR. THORSEN og H. FRITZ: **Hafnia 1872—1922.** Minde-
skrift udgivet i Anledning af Selskabets Halvtredsaarsjubilæum. Kbh. 1922.

Det kan ikke nægtes, at i Sammenligning med andre Jubilæumsskrifter, der har set Lyset i de sidste Aar, virker Hafnias Mindeskrift fra Indholdets Side en Smule tørt. Udstyrelsen og Billedstoffet er absolut første Klasses, intet er sparet for at give Skriftet et saa smukt og nobelt Udseende som muligt, men selve Teksten er saa stærkt spækket med Tal og Kendsgerninger, at mange vil finde den drøj — præget af Hverdagens rolige Slid, som er Livsforsikringens Muldjord.

Naar man fordyber sig lidt i Fremstillingen, varer det dog ikke længe, før man interesserer. Som et frodigt voksende Træ, efterhaanden af mægtige Dimensioner, ser man Selskabet arbejde sig op, sundt og stærkt i alle Grene og med Rødderne saa dybt i det sunde, danske Erhvervsliv, at man med Ro kan imødesee Fremtiden og alt hvad den maatte bringe.

Efter endt Læsning vil man med særlig Interesse erindre to af Bogens Afsnit. Det første er det, der handler om Hafnias Pengeanbringelser. Med et fortrinligt tilrettelagt Talmateriale gøres heri Rede for, hvorledes Selskabet i sin første Mennealder maatte anbringe Størsteparten af de henlagte Præmiereserver som direkte Udlaan i fast Ejendom og paatage sig det deraf følgende betydelige Administrationsarbejde, som bl. a. krævede stor landbrugsteknisk Indsigt. Først en halv Snes Aar ind i det tyvende Aarhundrede svinder disse Udlaans Betydning til Fordel for andre Anbringelsesmaader, navnlig Fonds. Samtidig vokser dog de direkte Kommunelaan, saaledes at man omkring 1920 har c. 40 Millioner Kr. af den samlede Reserves 100 Millioner anbragt paa denne Maade. Det samlede i Fonds anlagte Beløb andrager omtrent en Trediedel af de nævnte 100 Millioner, og medregner man de herunder indbefattede Kommunelaan, viser det sig, at omtrent Halvdelen af Selskabets Midler er udlaant til Kommuner. —

Det andet Afsnit, som erindres, er det, der omhandler de i Anledning af Jubilæet foretagne medico-statistiske Dødelighedsundersøgelser. Vel er Tallene paa enkelte Punkter temmelig smaa, men ved den helt igennem omhyggelige og kyndige Behandling, Erfaringsmaterialet er blevet underkastet, er det dog lykkedes at uddrage mange interessante Resultater vedrørende Sammenhængen mellem Sygdomsbelastning og Dødelighed. Livsforsikringens Risikobedømmelse begynder efterhaanden at faa fast Grund under Fødderne ogsaa paa de mere specielle Omraader, selv om den interessanteste Del af Materi-

CHR. THORSEN og H. FRITZ: **Hafnia 1872—1922.** Minde-
skrift udgivet i Anledning af Selskabets Halvtredsaarsjubilæum. Kbh. 1922.

Det kan ikke nægtes, at i Sammenligning med andre Jubilæumsskrifter, der har set Lyset i de sidste Aar, virker Hafnias Mindeskrift fra Indholdets Side en Smule tørt. Udstyrelsen og Billedstoffet er absolut første Klasses, intet er sparet for at give Skriftet et saa smukt og nobelt Udseende som muligt, men selve Teksten er saa stærkt spækket med Tal og Kendsgerninger, at mange vil finde den drøj — præget af Hverdagens rolige Slid, som er Livsforsikringens Muldjord.

Naar man fordyber sig lidt i Fremstillingen, varer det dog ikke længe, før man interesserer. Som et frodigt voksende Træ, efterhaanden af mægtige Dimensioner, ser man Selskabet arbejde sig op, sundt og stærkt i alle Grene og med Rødderne saa dybt i det sunde, danske Erhvervsliv, at man med Ro kan imødesee Fremtiden og alt hvad den maatte bringe.

Efter endt Læsning vil man med særlig Interesse erindre to af Bogens Afsnit. Det første er det, der handler om Hafnias Pengeanbringelser. Med et fortrinligt tilrettelagt Talmateriale gøres heri Rede for, hvorledes Selskabet i sin første Mennealder maatte anbringe Størsteparten af de henlagte Præmiereserver som direkte Udlaan i fast Ejendom og paatage sig det deraf følgende betydelige Administrationsarbejde, som bl. a. krævede stor landbrugsteknisk Indsigt. Først en halv Snes Aar ind i det tyvende Aarhundrede svinder disse Udlaans Betydning til Fordel for andre Anbringelsesmaader, navnlig Fonds. Samtidig vokser dog de direkte Kommunelaan, saaledes at man omkring 1920 har c. 40 Millioner Kr. af den samlede Reserves 100 Millioner anbragt paa denne Maade. Det samlede i Fonds anlagte Beløb andrager omtrent en Trediedel af de nævnte 100 Millioner, og medregner man de herunder indbefattede Kommunelaan, viser det sig, at omtrent Halvdelen af Selskabets Midler er udlaant til Kommuner. —

Det andet Afsnit, som erindres, er det, der omhandler de i Anledning af Jubilæet foretagne medico-statistiske Dødelighedsundersøgelser. Vel er Tallene paa enkelte Punkter temmelig smaa, men ved den helt igennem omhyggelige og kyndige Behandling, Erfaringsmaterialet er blevet underkastet, er det dog lykkedes at uddrage mange interessante Resultater vedrørende Sammenhængen mellem Sygdomsbelastning og Dødelighed. Livsforsikringens Risikobedømmelse begynder efterhaanden at faa fast Grund under Fødderne ogsaa paa de mere specielle Omraader, selv om den interessanteste Del af Materi-

alet, den, der vedrører de „mindregode“ Liv, der er antaget til forhøjet Præmie, endnu i høj Grad lider under lagttagelsernes Faatallighed.

G. E. Riemann.

NILS KARLEBY: *Socialiseringsfrågans förutsättningar och läge i Danmark*. Tidens förlag. Stockholm 1921. (211 Sider).

Det svenske „Socialiseringsnämnet“ af 1920 har bl. a. sat sig til Opgave at fremskaffe Oplysninger om Socialiseringens Stilling og Forudsætninger i de forskellige Lande. For Danmarks Vedkommende foreligger en saadan Redegørelse udarbejdet af Medlem af Nævnet Redaktør Nils Karleby.

Det er ikke meget, Forf. har kunnet faa ud af sin Opgave. Bogens første Halvdel bestaar af en statistisk Skildring af den økonomisk-social Baggrund for Socialiseringsbestræbelserne. Derefter refereres, til dels med Gengivelse in extenso, men med faa Kommentarer, de forskellige Forslag om Trustkontrol, Handelsavance og Bedriftsraad fremsatte af den radikale Regering, Socialdemokratiet eller de samvirkende Fagforbund, Bryggeriarbejdernes Forslag om Overtagelse af Bryggeriindustrien og endelig Jordlovene og Rigsdagsdebatten herom.

Bogen, der, hvor dansk Tekst forekommer, skæmmes rigeligt af Trykfejl, faar vel nærmest Interesse ved at sammenstilles med tilsvarende Redegørelser for andre Lande, af hvilke hidtil den vedrørende England, udarbejdet af Steffen, ses at være udkommen.

C. Fl. Steenstrup.